

LBRIS

We know
books

Pr. Alexandru Torik

MAI PRESUS DECÂT ARMELE

Traducere din limba rusă, postfață și note
Elena Dulgheru

editura
Σοφία

București

CUPRINS

<i>Prefață la ediția românească</i>	5
<i>Iepurele în cultură</i>	7
1. Comandantul Serioja	9
2. Miha de la „Interne”	21
3. Kukaracea	32
4. Musafira	39
5. Musafira (<i>continuare</i>)	48
6. Mizerabilii	54
7. Mizerabilii (<i>continuare</i>)	65
8. Mizerabilii (<i>continuare</i>). Kukaracea	74
9. Dumnezeu	88
10. Djabrail	96
11. Merele	107
12. Șnurok	117
13. <i>Shopping</i> -ul	124
14. Condamnarea	133
15. Fuga	142
16. Biserica	150
17. Bunica Polina	157
18. Viramentul	169
19. Părintele Vitalie	178
20. Satul Pogostișce	191
21. Pogostișce (<i>continuare</i>)	201
22. Iubirea	210
23. Egumenul din Pokrovsk	219
24. Kolontaevo	225
25. Kolontaevo (<i>continuare</i>)	235
26. Kolontaevo (<i>continuare</i>)	248
27. Kolontaevo (<i>final</i>)	259
28. În loc de epilog	269
<i>Postfață</i>	275

*Se dedică celor pentru care cuvintele
„A-ți apăra patria este o profesie”
nu sunt vorbe în vânt*

1.

COMANDANTUL SERIOJA

– *Allahu Akbar!*

„Pac! Pac! Pac! Pac-pac! Pac-pac-pac-pac!” – pocniturile seci ale pistoalelor Kalașnicov se revărsau din toate direcțiile.

„Bum! Bum!” – se făcu simțită și pușca cu lunetă Dragunov a lui Vitiuha.

Și iar, din toate direcțiile:

„Pac! Pac-pac-pac! *Allahu Akbar!* Pac-pac-pac! Pac-pac-pac! *Allahu Akbar!*”

– Comandante! Ascultă! – șopti Kiriușa Sinelnicov, rănit în partea de jos a abdomenului, privindu-l pe Serghei cu ochii care începeau să se înceteșeze. De ce strigă ăștia „*Allahu*”? Ce, pe Dumnezeu lor îl cheamă Allah? Răspunde-mi, comandante!

– Naiba să-i înțeleagă, taci, Kira! Păstrează-ți puterile! – răspunse Serghei, injectându-i rănitului ultima porție de promedol¹. Jeka! Ravil! Veniți încoace repede! Luați-l pe Kira și rețra-geți-vă târâș de-a lungul pârâului, iar eu și Kukuracea vă acoperim!

¹ Analgezic opioid.

– Să trăiți, comandante! – cercetașii, sosiți târâș, preluară rănitul de subsuori, culcându-l pe o foaie de cort-pelerină și îl rostogoliră în jos pe coama dâmbului, făcând să foșnească frunzele căzute din jur.

– Nu, Ravil! Ia spune-mi tu mie, că ești tătar, musulman, trebuie să știi – continuă să bălmăjească, abia deslușit, Kiriușa, târât de camarazii săi – de ce strigă ăștia în loc de Allah, nu știu ce „Alla-ua”?

– Taci, Kira, nu mai vorbi, nu ai voie – îi răspunse Ravil, trăgându-și suflarea –, dumnezeul lor nu este Allah, dumnezeul lor sunt banii, dolarii sunt dumnezeul lor! Ăștia nu sunt musulmani, ci șacali!

– Șa-cali – repetă după el Kiril, cu vocea aproape stinsă.

Capul îi căzu într-o parte, fără putere.

– A murit? – îl întrebă Jenka-Tambov pe Ravil.

– Nu! Are puls! Hai să-l târâm – răspunse Ravil, pipăind carotida rănitului –, vezi, fii mai atent cu capul lui!

– Bum! Bum! Sunt un *cucara-cha*! Sunt un *cucara-cha*¹...! Na, cățea ordinară! Bum! Hai că-ți trimit un salut de la „forțelă specială”²! Sunt un

¹ Referire la celebrul șlagăr mexican „La cucaracha”.

² În text se folosesc mai mulți termeni uzuali din jargonul militar pentru Departamentul de Trupe Speciale al Forțelor Armate ale Federației Ruse și lucrătorii acestuia, direcția militară cu cel mai mare prestigiu în societatea rusă.

cucara-cha! Sunt un *cucara-cha*... Bum! Am ratat-o, fir-ar să fie! Bum! Așa-i mai bine! Odihnește-te, dihanie! Sunt un *cucara-cha*!...

Vitiuha înlocui repede încărcătorul puștii Dragunov.

– Bine, Vitea – comandă Serghei, trântindu-se pe un buștean alături de pușcaș –, târâște-te după băieți, că te acopăr eu!

– Nu, comandante! Înțeleg ce înseamnă să mă supun ordinului și toate chestiile astea, dar mai bine retrace-te tu, că eu, cu Dragunovul meu, o să-i opresc mai multă vreme în loc în această poziție-cheie decât tu cu Kalașnicovul tău! Ia privește la dihaniiile astea, cum le-am scos afară din vizuină! Celelalte stau ascunse printre pietre și trag la nimereală. Vezi și tu că poziția noastră e beton, gloanțe mai avem căcălău, iar eu sunt, pe deasupra, și cel mai bun alergător dintre voi! Pe bune, comandante, cât mă duce mintea, retrage-te tu! Of! Ai ieșit din bârlog, bestie! Na! Bum! Vezi, Serioaga – iartă-mă –, vezi, comandante, tu l-ai fi scos așa din bârlog?

– Bine! Cum vezi o rachetă, imediat să te lași în josul râului, iar apoi peste prăpastie, înspre pietrele albe de lângă poiană: acolo va veni un BMW după noi!

– Să trăiți, comandante! Dar lasă-mi, pentru orice eventualitate, grenada ta, că pe ale mele le-am terminat...

– Ia-o!

Serghei îi dădu lui Kukaracea ultima lui grenadă de mână, păstrată pentru autodetonare.

– Ține-te bine, Vitiuha!

– Okei, comandante! Hai, Serioaga, târăște-te! O! Grădina zoologică începe să colcăie! Bum! Na, târăturilor, săturați-vă! Bum! Sunt un *cucara-cha*, sunt un *cucara-cha*...

Venindu-și puțin în fire, Serghei scutură din cap: visa mereu același vis. Și de ce, dintre toate bătăliile prin care trecuse și din care izbutise, totuși, să scape cu viață, îi apărea în vis tocmai asta? Probabil că era mai bine să nu mai doarmă ziua, chiar și după o noapte aproape nedormită din cauza durerii din spate.

Serghei ciuli urechile. Continua să bureze. Picăturile ușoare ale ploii mărunte ciocăneau adormitor în copertina impermeabilă de sus a cortului militar. Nelli sforăia ușurel în somn, mișcând rareori din urechi.

„Se pare – gândi Serghei – că ploaia aceasta va dura, în cel mai bun caz, până mâine! Și mai mult ca sigur că peștele n-o să tragă”...

„Ei, și ce dacă?!”

Serghei se întinse, scoțându-și din sacul de dormit brațele vânjoase în mânecile tricoului marinăresc.

„Dacă n-o să tragă, n-o să tragă! O să mâncăm conservă de carne de vită cu pâine! În orice caz, viața mi-a reușit! Dacă n-ar fi pacostea asta din șira spinării...”

În șira spinării lui Serioaga, căpitan în retragere, cercetaș al Trupelor Speciale din Direcția de Informații a Forțelor Armate¹, care primise, încă de pe patul spitalului, împreună cu ordinul „Curajul militar”, titlul extraordinar de maior „pentru vitejia și curajul arătate în luptele cu formațiunile militare ilegale din Republica Cecenă”, intrase o minusculă și ascuțită schijă de grenadă care stătea acolo cum nu se putea mai rău: se mișca, înțepenindu-i periodic, până la paralizie, piciorul stâng.

A o scoate din „reședință” era, după părerea medicilor, aproape imposibil, căci era foarte probabil ca, în timpul operației, să fie atins vreun nerv sau altceva, a cărui denumire Serghei nu o reținuse. Ceea ce ar fi dus la paralizia ambelor picioare, o viață într-un scaun de invalid, cu ploscă și celelalte atribute ale „fericirii” de invalid, lucruri la care cercetașului „de speciale” îi era mai frică să se gândească decât la situația de a rămâne singur, doar cu un cuțit, în fața unui grup înarmat de talibani.

– Cu timpul, schija își poate schimba singură poziția în țesut, astfel încât situația să devină

¹Denumirea completă: Direcția Principală de Informații a Statului Major al Forțelor Armate ale Federației Ruse. În textul original, aceste instituții sunt numite prin abrevieri substantivizate intrate în limbajul comun, care își au diminutivele și derivatele lor, acest jargon fiind, practic, intraductibil. Am optat pentru denumirea cât mai generică a instituțiilor sau a funcțiilor militare din text, pentru a nu denatura caracterul colocvial al povestirii.

operabilă – îi spuse lui Serioaga chirurgul care îi extrăsese din corp alte optsprezece schije. Trebuie doar să faceți periodic investigații radiografice și să monitorizați dinamica poziționării ei. Atunci veți uita definitiv de problema asta!

– Dar spuneți-mi, doctore – îl întrebă Serghei pe chirurg –, este posibil ca schija să rămână pentru totdeauna în poziția de acum sau să și-o schimbe și să paraliziez în întregime?

– Se poate – răspunse chirurgul –, dar asta nu mai depinde de medicină, ci doar de Domnul Dumnezeu, dacă Acesta există!

– Desigur! – Serghei se strâmbă din pricina unui puseu neașteptat de durere în șale. Dacă El ar fi existat, atunci toată această mizerie cu siguranță că nu ar fi existat...

– Se prea poate, se prea poate! – replică doctorul, ieșind din salon.

Camarazii de detașament veniți să-l viziteze – Ravil, Vitea-Kukaracea, Jeka-telegrafistul și Igor-mezinul – se holbară multă vreme la tresa cu steluța de maior și la crucea nou-nouță, strălucitoare, de argint proaspăt suflat, de pe ordinul „Curajul militar”, așezate pe noptiera lui Serioaga.

– Ei, fe-li-ci-tări, comandante! Ai primit medalia de „Bărbat”! – Vitiuha luă în mâini cutiuța deschisă cu ordinul „Curajului” în ea. Acum oricine își poate cumpăra orice „bijuterie”, dar tu, comandante, ți-ai câștigat ordinul cinstit, fără

nici o „vrăjeală” de „sus”! Hai, întinde „grebla”, maior-frățioare!

Cele cinci degete ale lui Kukaracea strânseseră cu putere de oțel palma vânjoasă a lui Serghei.

Serioaga, în timp ce asculta culcat zarva veselă a cercetașilor și zâmbea ca prin ceață, având în fața lui expresia sinceră a frățesții lor iubiri bărbătești, puțin cam grosolane, încercă să caute un răspuns, dar în același timp creierul lui, ușor sedat de calmante, nu înceta să-i semnaleze: „Își iau rămas-bun de la tine! Ești de acum «în afara jocului»! Adio, profesie!”

Și inima îi era lent învăluită de ghearele înghețate și ascuțite ale deznădejdiei.

Cu toate acestea, după ce Serghei fu trecut în retragere din motive medicale și se întoarse la Moscova, problemele care îl asaltaseră îl abătura cât de cât de la lupta inevitabilă cu tentația auto-compătimirii și cu depresia care îi dădea târcoale constant.

În primul rând, putea să meargă normal pe picioarele lui, fie și în corset, putea conduce mașina dacă își așeza o rolă specială pe spatele scaunului de șofer, putea trăi, practic, fără calmante și să doarmă și pe spate, și pe orice parte a corpului, ceea ce înainte era exclus. Numai faptul că rămăsese în viață în urma exploziei unei grenade la un metru în fața lui, s-o spunem sincer, era o minune. Și, indiferent de toate pierderile, îi plăcea să trăiască!

În al doilea rând, ofițerul de speciale fu nevoit să intre pe un front de luptă care îi fusese până atunci total necunoscut: cel funcționaresc-birocratic, unde s-a simțit de la început ca un mucos în fața imensității lacome și fără suflet a uriașului aparat guvernamental.

Serghei se trezi că are de primit moștenirea prin testament a nașei sale de botez, Lili, decedate cu o jumătate de an în urmă, care, în afară de el, nu mai avusese alți moștenitori. Moștenirea nu era rea deloc: un apartament cu două camere, cu tavane foarte înalte, într-un bloc de dinaintea de Revoluție de pe strada Ostojenka¹, și o casă la țară în satul Peredelkino², așezată între casa unui scriitor celebru din perioada sovietică și cea a unui poet mai puțin cunoscut, care scrisese un denunț împotriva primului în anul 1949. Toate celelalte mărunțișuri, ca mobila, vesela și două pianine, nici nu se mai puneau la socoteală printre lucrurile care meritau atenție.

Fu nevoit să își angajeze un agent imobiliar, pe fermecătoarea Mariam, de treizeci de ani, care, pentru un onorariu exorbitant în comparație cu salariile din armată, se apucă să străbată toate cercurile infernului birocratic, și peste două luni le și parcurse cu succes, mai presus de orice așteptări. Serioja îi plăti onorariul împrumutându-se de la un fost coleg de clasă, Vazghen, care deținea

¹ Stradă cu blocuri istorice, de lux, din centrul Moscovei.

² Celebru sat al scriitorilor, nu departe de Moscova.

trei spații comerciale într-o piață agroalimentară *en-gros*, dând ca gaj apartamentul în care se născuse și își trăise copilăria, până să meargă la școală. În acest apartament, care îi revenise după moartea părinților, locuia după întoarcerea de la spitalul din Kupavna.

– Ați devenit acum un ginere de invidiat! – flutură languros din gene Mariam, înmânându-i lui Serioja dosarul cu actele de la biroul de registratură, care atestau că acesta devenise proprietarul de drept al imobilelor nașei sale.

– Îhî! Mă voi obișnui cu acest rol – răspunse glumeț Serioja, înmânându-i lui Mariam într-un plic restul de onorariu –, poate că, în viitor, asta îmi va aduce fericire!

Dar până acum, în loc de fericire, apartamentul de pe Ostojenka îi aducea lui Serioja un venit stabil, sub forma unei chirii de la rubedenia lui Vazghen, care se mutase în el și care ținea cinci containere într-un târg de materiale de construcții. Chiria îi permitea lui Serioja să își plătească în avans toate datoriile și, mai mult decât atât, suma de bani care îi rămânea lunar în urma plății ratelor îi era suficientă pentru o existență îndestulată.

Dar în curând Serghei își dori să lase cu totul în urmă praful și zgomotul capitalei, în schimbul tihnei gospodăriei de la Peredelkino și al umbrei copacilor care înconjurau căsuța cea arătoasă a nașei sale. Soțul nașei, cel care construise casa